

★★★★
THEATER
VAN HET
JAAR
2019
VVTP

BEWARE
OF THE
THING

JAAARSTUKKEN
2019

Prelude op dit verslag

Dit bestuursverslag wordt geschreven als de gevolgen van het coronavirus in alle hevigheid om zich heen grijpen. De behandeling van het jaarverslag 2019 (door de aandeelhouders) zal hoogstwaarschijnlijk op een later moment plaatsvinden. Deze jaarrapportage ligt in concept vóór 1 april 2020 bij de aandeelhouders. Het jaarverslag is in de Raad van Commissarissenvergadering van 18 maart jl. vastgesteld en kan rekenen op een goedkeurende verklaring van de accountant ná goedkeuring door de aandeelhouders.

Theater van het jaar 2019

Hoeveel lof mag je jezelf toezwaaien? Schouwburg Amphion is in 2019 voor de vierde keer uitgeroepen tot 'Theater van het Jaar' door de VVTP. De producenten die zich verenigd hebben in deze Vereniging van Vrije Theater Producenten verzorgen samen meer dan 75% van het totale theateraanbod in Nederland en vertegenwoordigen derhalve een zeer representatief deel van het theatervak. Zij baseren hun prijs op een hoeveelheid van brede aandachtspunten, variërend van zaalbezetting, marketingactiviteiten, technische faciliteiten, administratieve organisatie en gastvrijheid. Dat maakt dat de waardering en inhoud van de prijs als representatief mag worden beschouwd.

Na 8 nominaties in het 10-jarig bestaan van deze prestigieuze prijs neemt Amphion een ongekende unieke positie in het Nederlandse theatervak in. Er is geen enkel ander theater - in de categorie grote theaters - dat de prijs meer dan één keer heeft gewonnen.

Het is volstrekt uniek dat we deze vakprijs voor de vierde keer hebben gewonnen. Het blijft bijzonder dat onze kwaliteit zo zichtbaar blijft en wordt gewaardeerd. Amphion heeft zich door de inzet van al haar medewerkers op de landelijke kaart gezet en er voor gezorgd dat heel theaterminnend Nederland weet waar Doetinchem ligt. Het theater wordt als toonaangevend beschouwd. Het moge duidelijk zijn dat de gemeente Doetinchem als grootaandeelhouder en als enige subsidiënt dit samen met sponsors, businessclubleden, het publiek van Amphion en andere stakeholders mogelijk heeft gemaakt.

Het telkens winnen heeft een keerzijde. Er treedt – hoe bijzonder de prestatie ook blijft – een gewenning op; zowel binnen als buiten onze organisatie. Er gaan in het theatervak stemmen op om de prijs op een andere manier 'in te richten' zodat andere theaters weer een gereede kans maken om de prijs te winnen. Daarmee wordt je als theater inzetten voor de prijs weer aantrekkelijk waardoor de doelstelling van de prijs weer nieuw elan krijgt. In het belang van het theatervak zullen wij hier van harte aan meewerken. Tot dat moment zijn wij de trotste bezitter van het predicaat 'Theater van het Jaar' en zullen hier zoals het hoort naar handelen.

Tweede helft van het 50-jarige bestaan

Op 14 mei 2018 hees burgemeester Mark Boumans de 50-jarig-jubileumvlag op het bordes van Amphion. In het jaarverslag van 2018 hebben we verslag gedaan van de activiteiten in de eerste helft van dit jubileumjaar. In de eerste helft van 2019 hebben we wederom een aantal sobere en budget-neutrale jubileum activiteiten uitgevoerd op een manier die past bij onze zwakke financiële situatie die veroorzaakt wordt door de gevelproblematiek.

De slogan was en bleef in 2019: 'Amphion is er voor iedereen'. Door jubileumvoorstellingen met extra lage entreprijzen aan te bieden, hebben we het theater toegankelijk gemaakt voor iedereen.

De activiteiten zijn populair gebleken en hebben ook een positief effect op de reguliere verkoop. Amphion heeft in 2018-2019 een recordaantal bezoekers gehad. De bijdrage aan het positieve voorstellingsresultaat ligt in 2019 dan ook vooral in de eerste helft van het jaar.

Als bijzondere evenementen willen we twee activiteiten benoemen die de verbinding van Amphion met de Doetinchemse samenleving meer dan duidelijk maken. In januari vond er een jubileumvoorstelling plaats in samenwerking met voetbalclub De Graafschap in het kader van hun 40 jarig bestaan. Tijdens twee uitverkochte avonden gingen sport en cultuur hand-in-hand. De andere activiteit was een verregaande samenwerking met Warboel. Dit muziektheater-gezelschap verzorgt sinds jaar en dag 7 (!) uitverkochte Sinterklaasvoorstellingen in de grote Rabobankzaal van Amphion. In het verlengde daarvan is in de kleine Gelderlanderzaal een liedjesprogramma 'De Liedjesstraat' ontwikkeld. Deze laatste activiteit zal in de toekomst verder worden uitgebouwd.

Organisatie en Bedrijfsvoering

Amphion laat zich nog altijd het best omschrijven als een middelgrote, zeer professionele organisatie met gepassioneerde medewerkers, die zich qua zaalbezettingsgraad en eigen inkomsten tot de top van het Nederlandse theatervak mag rekenen. De organisatie is klein en op management/bestuurdersniveau is sprake van een sterke hands-on mentaliteit. Dat maakt deze organisatie uniek, maar tegelijkertijd ook kwetsbaar omdat een aantal spilfuncties slechts door één persoon kunnen worden uitgevoerd. Dat we ondanks de gevelproblematiek vol blijven inzetten op een maximaal resultaat en de zwakte van de buitenkant hebben weten om te zetten naar de kracht van de binnenzijde vervult ons met grote trots.

Amphion zet vol in op haar vier kernwaarden: vakmanschap, gastvrijheid, betrokkenheid én resultaatgerichtheid. De medewerkers van Amphion leveren door hun grote inzet en optimale samenwerking vakwerk. Zij stellen te allen tijde onze bezoekers/gasten centraal, zijn betrokken en zijn gefocust op het halen van een maximaal resultaat.

Resultaat

2019 was voor Amphion wederom een goed exploitatiejaar. Met vereende krachten is het gelukt om het brutoresultaat voor aftrek van bijzondere lasten op -/- € 25.000,- te houden. Begroot was -/- € 117.000,-. De gevelkosten zijn uitgekomen op € 70.000,- waarmee het negatieve resultaat uitkomt op -/- € 95.000,-.

De Gevel

De gevelproblematiek blijft hét hoofdpijndossier van Amphion. In 2019 is er veelvuldig overleg geweest met de originele aannemer (en de wederzijdse advocaten) om te komen tot een mogelijke samenwerking om de gevel te herstellen. Deze gesprekrondes met de originele hoofdaannemer en financiële doorrekeningen namen veel tijd in beslag. Ook de juridische onderbouwing kostte de nodige tijd omdat beide partijen geen risico meer wilden lopen in onduidelijkheden dan wel afspraken die voor meerdere uitleggen vatbaar waren.

Daarnaast speelden op de achtergrond ook de twee andere procedures met twee gesommeerde partijen. Voorts moesten partijen telkens terug naar hun achterban; Amphion wilde in permanent overleg blijven met de gemeente Doetinchem inzake de mogelijke oplossingsrichtingen.

Door het hele (juridische) proces heeft Amphion haar hele eigen vermogen opgesoupeerd. De afgelopen 5 jaar heeft Amphion ruim € 850.000,- aan kosten voor haar rekening genomen. Er was dus voor Amphion geen mogelijkheid om de kosten van het herstel voor haar eigen rekening te nemen.

De grote doorbraak kwam nadat de gemeente Doetinchem na een lang en intensief politiek traject 2,3 miljoen euro beschikbaar stelde voor het herstel. Deze toezegging is onderdeel van een pakket aan maatregelen dat door Amphion genomen moet worden. Zo zal – in 2020 - een stelselwijziging gaan plaatsvinden waarbij de kosten van groot onderhoud niet meer opgebouwd wordt via een voorziening, maar in het vervolg worden geactiveerd en afgeschreven. Als gevolg hiervan zal de voorziening groot onderhoud vrijvallen ten gunste van het eigen vermogen, waarmee in ieder geval op de korte termijn de vermogenspositie beter zal worden.

Met de 2,3 miljoen euro is het herstel nog niet geheel gedekt. Amphion heeft aanvragen lopen bij de regiogemeenten en zal middels publieksacties ook het publiek om een bijdrage vragen. De verwachting is nu dat het herstel ná de bouwvak van 2020 haar beslag gaat krijgen en minimaal een jaar gaat duren.

Samenwerking Cultuurbedrijf Oost-Gelderland

In 2019 zijn er door drie Doetinchemse culturele instellingen meters gemaakt in een verregaande samenwerking c.q. fusie. Met een externe projectbegeleider B. Vaesen zijn er flinke en praktische stappen gezet die moeten uitmonden in een nieuwe cultuurbedrijf dat de uitvoering van de drie hoofdfuncties voor haar rekening neemt: presentatie, educatie en participatie.

Directie en Raad van Commissarissen onderschrijven nog altijd het nut en noodzaak van verregaande samenwerking van de culturele instellingen juist om de culturele diversiteit binnen én buiten de gemeentegrenzen op de lange termijn veilig te stellen. Amphion zal met haar exploitatie en positieve rendement het fundament vormen voor het toekomstige Cultuurbedrijf, die in formele zin op 1 september van 2020 van start moet gaan.

Wel blijven bestuurder en toezichhouders van Amphion wijzen op de kwetsbare financiële positie van het nieuwe bedrijf dat geen enkele buffer heeft voor het opvangen van kosten die voortvloeien uit een fusie van drie bedrijven. De drie afzonderlijke instellingen hebben voor 2019 juist allemaal een bezuiniging moeten doorvoeren.

Afschrijving

De theaterapparatuur en -inventaris van Amphion moeten eerder worden vervangen dan de termijn waarmee tijdens de nieuwbouw rekening is gehouden. De afspraken over een financieel vangnet daarvoor (het zogenaamde 'financieel vast actief'), schortte de gemeente Doetinchem in het najaar van 2014 op.

De gemeenteraad besloot op 9 juli 2015 om van 2016 t/m 2030 een reserve voor vervangingsinvesteringen op te bouwen door per jaar € 50.000,- te doteren uit het budget Cultuur. Amphion doteert jaarlijks 25% van haar nettoresultaat aan een reserve vervangingsinvesteringen, voor zover dit resultaat positief is. Door de gevellasten was in 2019 geen dotatie mogelijk.

Wij weten dan ook dat op de middellange termijn er onvoldoende geld is om onze apparatuur en inventaris adequaat te vervangen op het moment dat dit noodzakelijk is. Derhalve voegen wij het raadsbesluit toe als bijlage om duidelijk te maken dat wij dit toekomstige probleem onderkennen.

In het constructieve overleg over de financiering van de gevellasten met de gemeente is dit afschrijvingsprobleem meegenomen. De vermogenspositie lijkt met het vrijvallen van de voorziening groot onderhoud en het activeren van het planmatig onderhoud te zijn opgelost, maar op de langere termijn (2030) zal dit probleem onverminderd op het pad van Amphion komen.

Risico's

De exploitatie van Amphion over 2019 is uitstekend. De afgelopen vijf jaar heeft Amphion alle gevellasten voor haar eigen rekening genomen en betaald uit haar eigen vermogen. Inmiddels is de algemene reserve negatief en ontbreekt het Amphion aan een reëel weerstandsvermogen van 20% van de omzet. Dat maakt Amphion een kwetsbare onderneming. In het bestuursverslag van 2018 schreven wij hierover:

“Indien we in een seizoen een forse daling van de kaartverkoop krijgen, hebben we als organisatie een acuut probleem. Onze liquiditeitspositie komt ernstig in het gedrang nu alle gevelkosten zijn betaald uit onze reserves”.

“De wetenschap dat alle inkomsten gerelateerd kunnen worden aan bezoekerscijfers (welke zijn gestoeld op de economische tijding en het daaruit voortvloeiend consumentenvertrouwen) en het feit dat de 'winstmarge' nog geen 4% uitmaakt van de totale omzet, maakt dat we onlosmakelijk verbonden zijn met de gemeente en afhankelijk van subsidiegelden”.

We dichten onszelf geen voorspellende gave toe, maar we weten dat we aan de vooravond staan van ongekende uitdagingen, waarbij deze risico's opeens werkelijkheid lijken te gaan worden.

Cultureel Ondernemerschap

Amphion genereert door cultureel ondernemerschap veel eigen inkomsten, zowel afkomstig uit zakelijke en commerciële verhuur als uit de binding met bedrijven. Onze sponsors, de Culturele Businessclub (40 leden) van Amphion én de Vrienden van Amphion (2.400!) dragen jaarlijks ook ruim € 200.000,- bij aan de exploitatie van Amphion. Daarnaast hebben wij door vraaggericht te programmeren een excellente bezettingsgraad met dito voorstellingsresultaten. We lopen op deze onderdelen wel aan tegen de grenzen van de groei.

Innovatiegelden

Met ingang van dit jaar hebben we in overleg met de aandeelhouders een start gemaakt met cultureel inhoudelijk innoveren van de organisatie. We gaan de komende jaren meer inzetten op onbekender en vernieuwend aanbod, waarbij wij investeren in de ontwikkelingen van de toekomst.

Met een bijzondere en vernieuwende programmering denken we een gezondere basis te leggen voor de toekomst van onze publieksopbouw. Het risico, met uitsluitend programmeren op basis van vraag, is dat je geen nieuw publiek opbouwt voor ontwikkelingen en op termijn het publiek haar 'heil' elders zoekt. Hierbij moet men niet alleen denken aan kleine voorstellingen met zwaardere inhoud maar het geld wordt ook gebruikt om gezamenlijk met andere theaters als cultureel ondernemer te kunnen participeren in – bijvoorbeeld - een grote reizende musicalproductie.

Deze innovatie is 'nieuw beleid'; vandaar dat wij – voor aftrek van bijzondere gevellasten – rekening hielden met een negatieve begroting van -/- € 117.000,-. We hebben uiteindelijk in dit eerste jaar niet de volle reservering van € 100.000,- hiervoor gebruikt.

Educatie en Participatie

Ondanks het cultureel ondernemerschap blijven wij de sociale waarden als verbinding, (persoonlijke) ontwikkeling, integratie en creativiteit bevorderen. Op het gebied van educatie en participatie vinden ook op brede schaal activiteiten plaats in Amphion. Met rondleidingen, workshops, theatercolleges en speciaal door Amphion geprogrammeerde voorstellingen bereiken we jaarlijks honderden leerlingen uit het basis- en vervolgonderwijs en ook senioren.

We blijven aanhaken bij het ontwikkelen van nieuwe culturele activiteiten. Er wordt nog altijd ingezet om een huis en thuis voor amateurverenigingen te zijn. Met onze expertise ondersteunen we gezelschappen zowel op voorstellingsinhoudelijke onderdelen, maar ook op facilitair en technisch gebied en publiciteit en kaartverkoop. Ook dat maakt Amphion van fundamenteel belang voor Doetinchem en de hele regio.

Gebeurtenissen na balansdatum

Amphion heeft in 2020 te kampen met de gevolgen van het coronavirus. De gevolgen zijn hevig. Vanaf 12 maart 2020 zijn de inkomsten uit voorstellingen en horeca volledig weggevallen. Een inschatting van de financiële gevolgen is niet te maken en afhankelijk van de mogelijkheden tot opstart van de activiteiten en overheidsmaatregelen. Deze maatregelen worden in de toelichting op de jaarrekening (pagina 8) beschreven bij de continuïteitsveronderstelling en op pagina 16 bij de overige toelichting. Wij zullen als organisatie keihard werken om het schip op koers te houden en hopen dat de gemeente Doetinchem ons zal helpen bij het oplossen van de (financiële) consequenties als gevolg van de coronacrisis die ons allen raakt.

Tenslotte

Op deze plaats wil ik alle medewerkers en de onbezoldigde Raad van Commissarissen bedanken voor hun tomeloze inzet en bijdrage. De grootaandeelhouder (de gemeente Doetinchem) en de overige aandeelhouders (gemeentes Montferland, Bronckhorst en Oude-IJsselstreek) en de provincie Gelderland bedank ik voor de totstandkoming van het onderkomen aan de Hofstraat.

Tot slot ook alle externe relaties, onze subsidiegever de gemeente Doetinchem, alle sponsors, de businessclubleden, de huurders en last but not least de bezoekers. Zij wisten Amphion weer in grote getale te vinden, waarvan 2400 gasten Amphion ondersteunen met hun 'financiële' vriendschap.

Doetinchem, 2 juni 2020
Charles Droste, directeur/bestuurder

Korte toelichting van het resultaat t.o.v. de begroting

Werkelijk resultaat 2019	
Begroot resultaat 2019	-95
	-117
Positief resultaat t.o.v. begroting	<hr/> 22

Bedragen x 1.000	werkelijk	begroting	resultaat op begroting
Brutomarge	1536	1385	151
<i>voorstellingen</i>			82
- innovatie niet volledig verbruikt			
- uitstekende bezetting en resultaat			
<i>horeca</i>			38
- goede bezetting en marge op eten			
<i>sponsoring</i>			20
- CBCA groeit voorzichtig en extern sponsoractiviteit heeft niet plaatsgevonden			
<i>verhuur en overige opbrengsten</i>			11
- goede bezetting			
Personeel	1297	1207	-90
- transitie/afvloeiingsregeling			-47
- extra verzuimbegeleiding			-9
- extra opleiding (OR en techniek)			-10
- verhuisvergoeding			-4
- cao aanpassing/ extra uren			-20
Afschrijvingen	58	53	-5
- Investerings o.a. keukeninrichting, koelcel en horeca-meubilair, beamers			
Bedrijfskosten	992	946	-46
<i>huisvesting</i>			-60
- extra onderhoud o.a. herstel doucheruimte kelder en extra kosten i.v.m. overname installatietechniek			
<i>reclame en algemene kosten</i>			14
Overige lasten (rente, bank, vpb)	8	15	7
- te vorderen VPB			-6
Overige baten (rente, subsidie)	794	794	0
Gevellasten	70	75	5
Resultaat	-95	-117	22

Bestuur en toezicht

Governance Code Cultuur is een instrument voor goed bestuur en toezicht in de cultuursector. Amphion onderschrijft deze Governance Code Cultuur. Wij hanteren de code bewust en dragen dit uit door publicatie van ons besturingsmodel en ons beleid.

Besturingsmodel

NV Cultureel Centrum “ Amphion “ hanteert een raad van commissarissen model, wat inhoudt dat er een bestuur is en een raad van commissarissen.

Aandeelhouders van de vennootschap zijn:

- De gemeente Doetinchem
- De gemeente Bronckhorst
- De gemeente Montferland
- De gemeente Oude IJsselstreek

Het bestuur is verantwoordelijk voor de strategie en het beleid. Amphion wordt bestuurd door één bestuurder, die tevens directeur is, te weten: de heer C. Droste. De vergadering van aandeelhouders beslist over de benoeming, schorsing en ontslag van de directeur. De raad van commissarissen is ook bevoegd de directeur te schorsen. De raad van commissarissen heeft verder tot taak toezicht te houden op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken binnen de vennootschap.

De raad van commissarissen staat het bestuur met raad terzijde. De raad van commissarissen bestaat uit vijf leden:

Dhr R. van Gils	Voorzitter
Dhr. W. Bouwman	Plv Voorzitter
Dhr. G. Russchen	lid
Mevr. S. Hermsen	lid
Dhr. R. de Reus	lid

De raad van commissarissen is onbezoldigd. Leden van de raad van commissarissen hebben het recht om samen met hun partner jaarlijks kosteloos tien voorstellingen bij te wonen.

Leden van de raad van commissarissen worden benoemd voor een periode van maximaal drie jaar. Een aftredende commissaris kan eenmaal worden herbenoemd. De raad van commissarissen hanteert een rooster van aftreden.

De vennootschap hanteert een directiereglement en een reglement raad van commissarissen.

Rooster van aftreden leden van de raad van commissarissen:

- 1 januari 2020 de heer W. Bouwman
- 1 januari 2021 de heer G. Russchen
- 1 januari 2022 mevrouw S. Hermsen
- 1 januari 2023 de heer R. de Reus
- 1 januari 2028 de heer R. van Gils

Nevenfuncties Bestuurder:

de heer C Droste:

- Voorzitter Jury Johan Kaart Prijs
- Jurylid Musical Awards
- R.v.T. M-Lab

Nevenfuncties leden van de raad van commissarissen:

De heer R. van Gils:

- Voorzitter SmartHub Achterhoek
- Voorzitter Programmaraad REGIO8
- Lid Beoordelingscommissie Agenda voor Twente
- Lid Klankbordgroep Meer Kansen voor Jongeren Oranje Fonds.

de heer W. Bouwman:

- Voorzitter RvT Stichting Liemerije
- Lid RvT RIBW Arnhem Veluwe vallei.

De heer G. Russchen:

- Geen nevenfuncties

Mevr. S. Hermsen:

- Lid RvC Rabobank Arnhem e.o.

De heer R. de Reus:

- Bestuurslid Stichting Dorpsvoorziening Nieuw-Dijk
- Bestuurslid Van Dorp Foundation